

Sønderborg Kommune
Ejendomskontoret
By & Landskab

Att.: Marianne Tychsen

Dato: 13.04.2021

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev | Sagsnr.: 20/6104-8.1.5(2021)

Arkæologisk udtalelse vedr. udstykning og vej på matr. 1377 mfl. Rinckenæs ejerlav, Rinckenæs (Sønderborg Kommune).

Arkæologisk udtalelse i henhold til Museumslovens § 25:

Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev har modtaget en forespørgsel vedrørende ovennævnte projekt og har foretaget arkivalisk kontrol og arkæologisk vurdering af det berørte område.

Efter det oplyste skal der muligvis foretages vejføring på en del af matrikel 1521s Rinckenæs ejerlav, Rinckenæs og udstykning af matrikel 1377 og 1512v Rinckenæs ejerlav, Rinckenæs. Projektområdet omfatter i alt ca. 11,5 ha.

Museet har tidligere udtalt sig om matrikel 1377 Rinckenæs ejerlav, Rinckenæs under sagsnr. 20/6104-8.1.5.

Projektområdet er beliggende i den sydvestlige del af Gråsten ved Årsbjerg ca. 850 meter vest for Rinckenæs Bugt. Terrænet er bølget og højtliggende. Området er i øvrigt afgrænset mod nord og syd af hhv. Hundsbjerg Bæk og Markbæk.

Tæt omkring projektområdet er der registreret væsentlige jordfaste fortidsminder. Mod nord/nordvest/nordøst er der således flere gravhøje (blandt andre sb. 1, 2, 37, 40, 44 og 45 Rinckenæs sogn). Museet har ved tidligere lejlighed forundersøgt et område umiddelbart nord/øst for dette projektområde. Dengang blev der fundet spor fra jernalderen i form af spredte stolpehuller (sb. 83, Rinckenæs sogn, HAM 5070). Og ligeledes et område yderligere mod øst, hvor der blev fundet gruber fra neolitikum og en brønd fra jernalderen (sb. 69, Rinckenæs sogn, HAM 4664) samt et fund af bopladsgruber fra neolitikum eller bronzealder (sb. 21, Rinckenæs sogn, HAM 1168).

Vi ved desuden af erfaring, at man i forhistorien foretrak at placere sin bebyggelse højt i terrænet og tæt ved vand – netop som projektområdet er placeret.

Museets vurdering

På baggrund af ovenstående er det Museets vurdering, at der vil være **høj risiko** for at træffe på væsentlige, jordfaste fortidsminder ved anlægsarbejde indenfor af den berørte matrikel.

Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse forud for planlagt anlægsarbejde. Da det samlede areal - efter det oplyste - overstiger 5.000 m², skal udgifterne til forundersøgelsen - jf. Museumslovens § 26.2 – afholdes af bygherre.

Hvis forundersøgelsen viser, at der findes fortidsminder på området, skal disse udgraves, inden de ødelægges ved anlægsarbejdet. I nogle tilfælde er det dog muligt at ændre ved jordindgrebet, så en udgravning ikke bliver nødvendig. Er det ikke muligt, vil udgravningen skulle finansieres af bygherre.

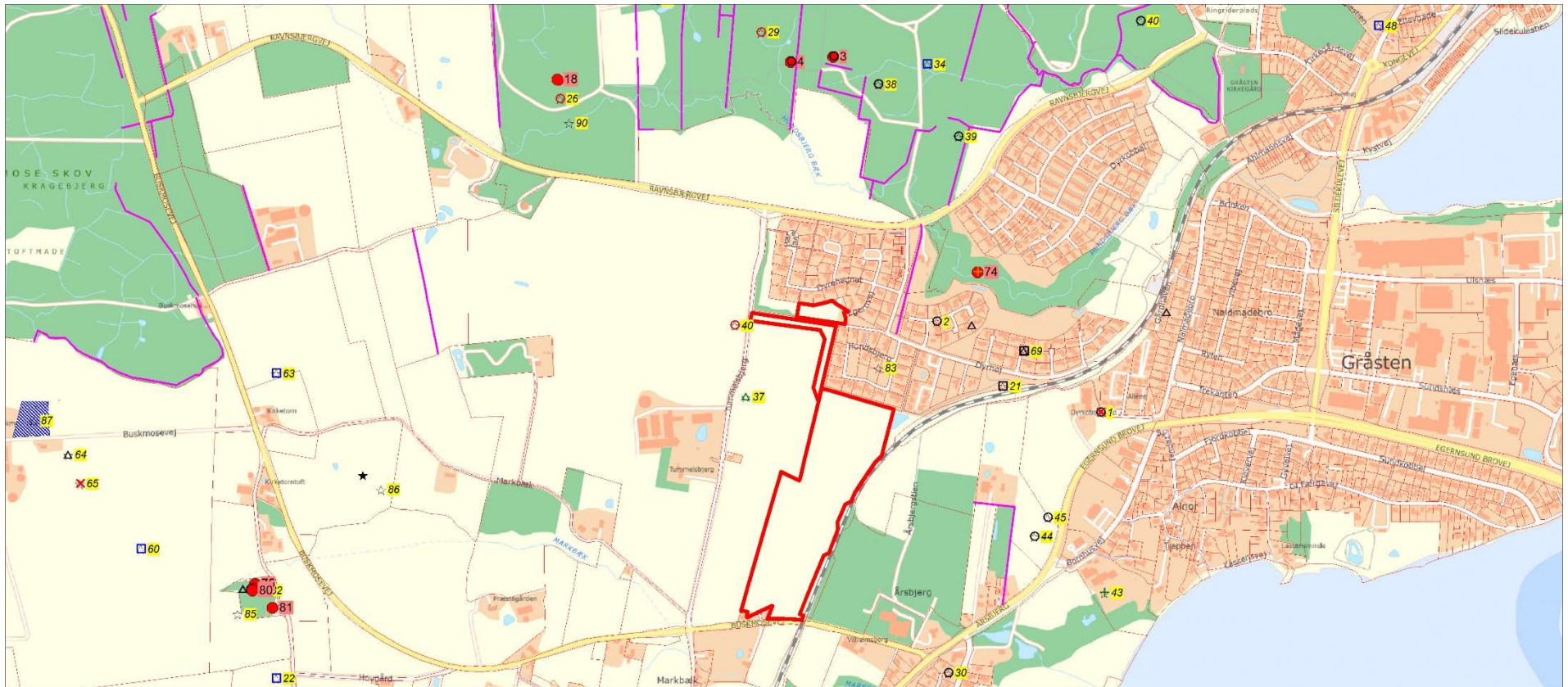
Både de kendte og ukendte jordfaste fortidsminder er omfattet af Museumslovens § 27. Derfor skal man, hvis man ved anlægsarbejde støder på et fortidsminde, straks indstille arbejdet i det omfang, det berører fortidsmindet, og tilkalde Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev.

Efter aftale med bygherre udarbejder Museum Sønderjylland - Arkæologi Haderslev et budget og en tidsplan for en forundersøgelse af området. Vi beder venligst bygherre oplyse CVR-nummer ved henvendelse.

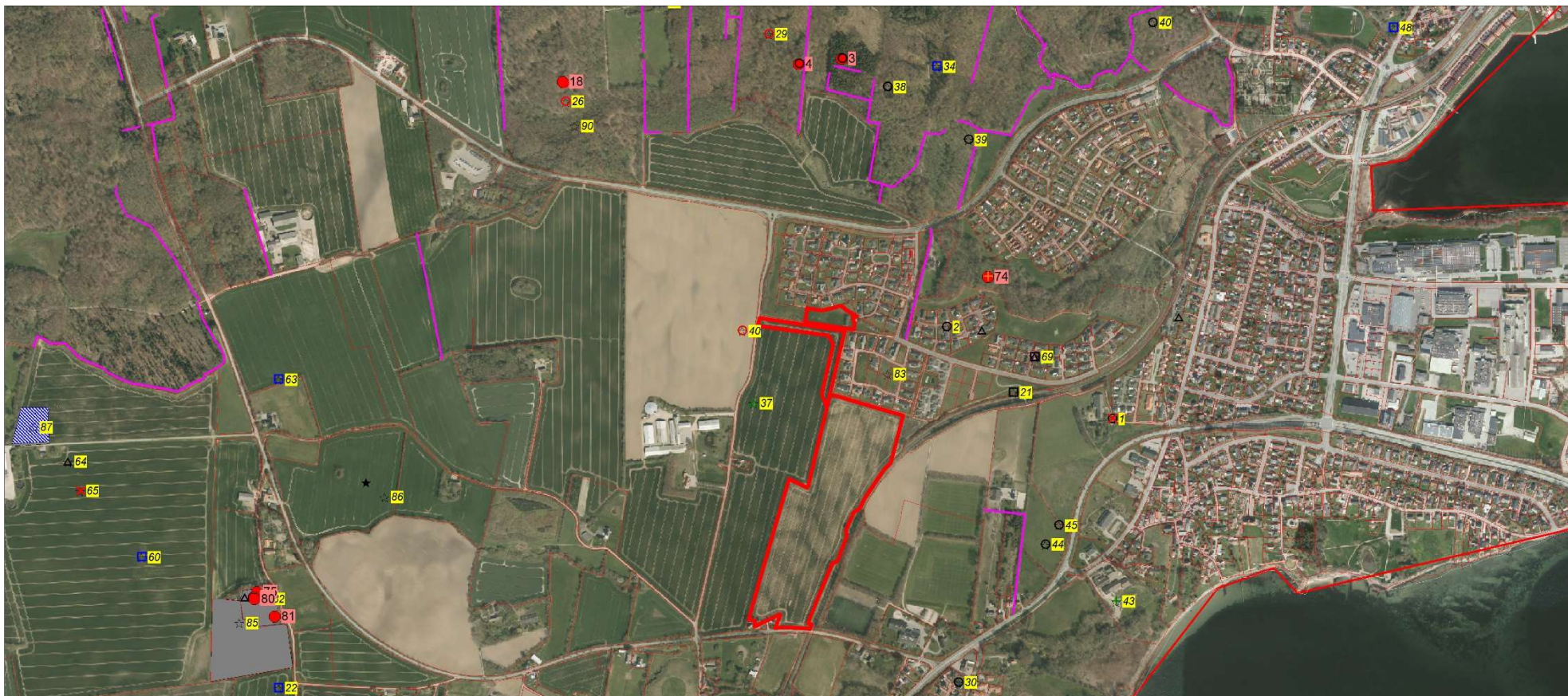
Henvendelse til Per Ethelberg: 65 370 816 / peret@msj.dk eller Hans Christian Andersen: 65 370 812/ haas@msj.dk.

Med venlig hilsen

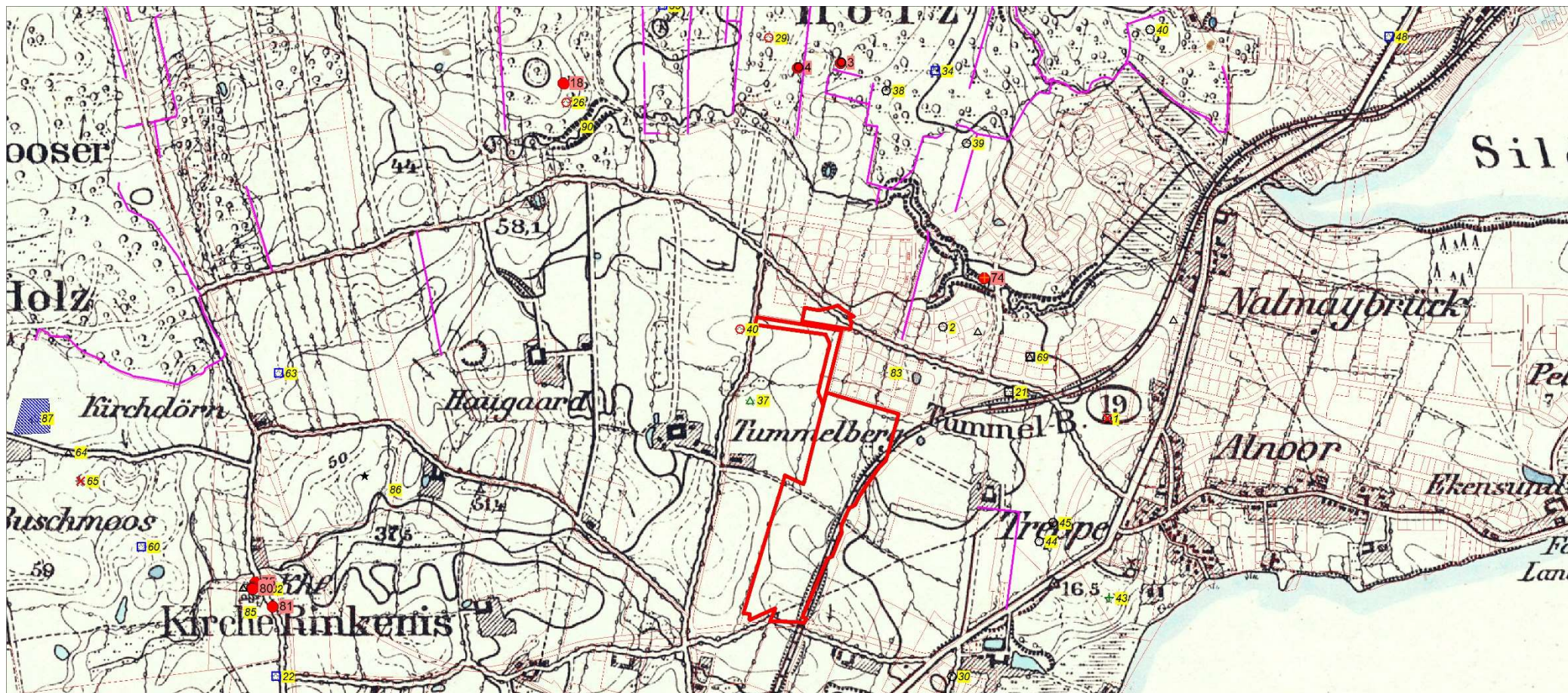
METTE SØRENSEN
MUSEUMSINSPEKTØR
D +45 65 37 08 32 | M +45 21 66 92 64
MESR@MSJ.DK
PLANER@MSJ.DK

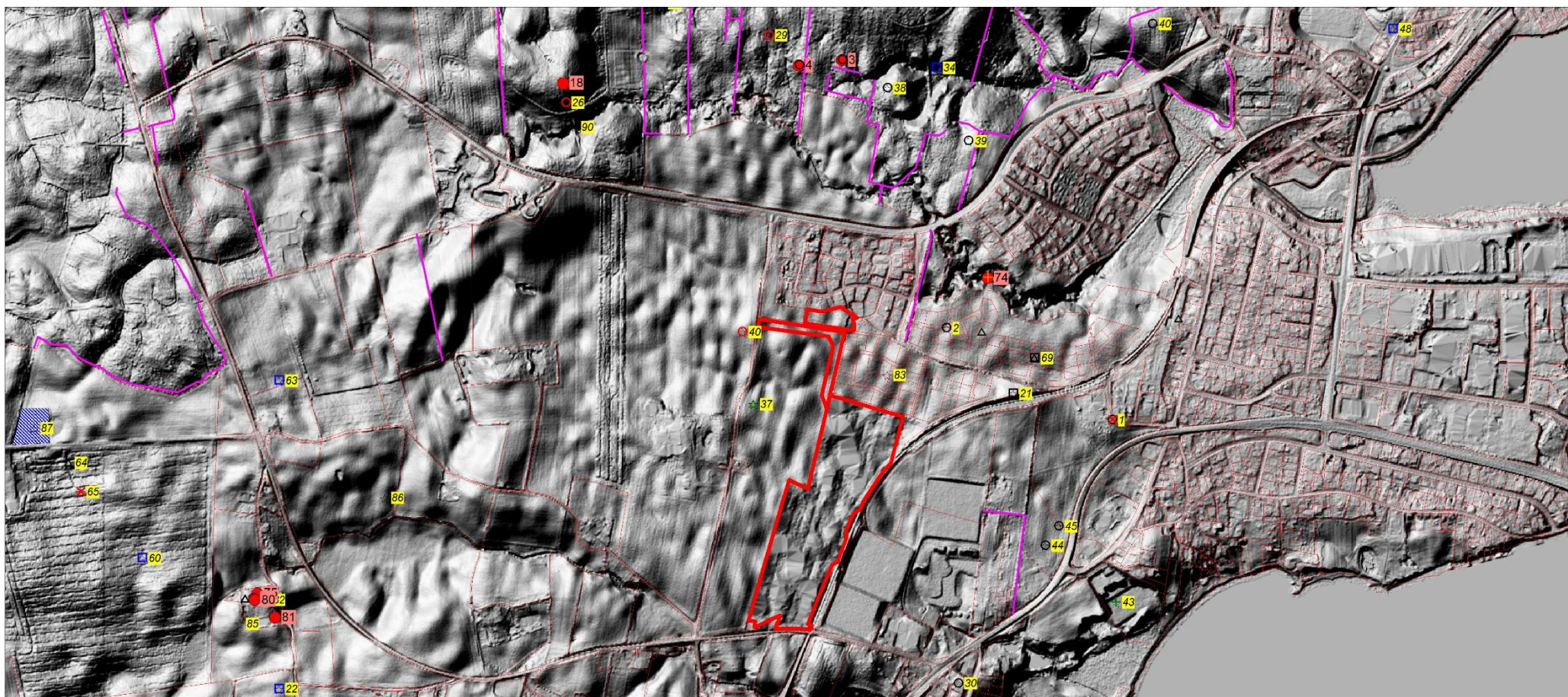
Kortbilag til 20/6104-8.1.5 (2021) vedr. udstykning på matr. 1377 mfl. Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs (Sønderborg Kommune).
De berørte områder er markeret med rød kontur. Fredede fortidsminder er markeret med tal på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med tal på gul baggrund.

Kortbilag til 20/6104-8.1.5 (2021) vedr. udstykning på matr. 1377 mfl. Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs (Sønderborg Kommune). De berørte områder er markeret med rød kontur. Fredede fortidsminder er markeret med tal på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med tal på gul baggrund.

Kortbilag til 20/6104-8.1.5 (2021) vedr. udstykning på matr. 1377 mfl. Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs (Sønderborg Kommune).
Preussiske målebordsblade fra slutningen af 1800-tallet.
De berørte områder er markeret med rød kontur. Fredede fortidsminder er markeret med tal på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med tal på gul baggrund.

Kortbilag til 20/6104-8.1.5 (2021) vedr. udstykning på matr. 1377 mfl. Rinkenæs ejerlav, Rinkenæs (Sønderborg Kommune).

Reliefkort/terrænmodel.

De berørte områder er markeret med rød kontur. Fredede fortidsminder er markeret med tal på rød baggrund. Ikke-fredede fortidsminder er markeret med tal på gul baggrund.